

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 65 0 P 531369 21 Spp

Sarajevo, 11.05.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 21.04.2021. godine, na osnovu odredbe člana 61c. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta² u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 11.05.2021. godine donio je:

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 531369 21 Spp za rješavanje spornog pravnog pitanja godine koji glasi:

“ U mnogobrojnim postupcima naknade nematerijalne štete civilnih žrtava rata koje su ranjene ili stradale u Gradu Sarajevu javlja se sporno pravno pitanje vezano za zastarne rokove tj. koja se odredba u ovim slučajevima ima primijeniti (376. ZOO ili 377. ZOO)“.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Sarajevu je dana 21.04.2021. godine, dostavio ovom sudu zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja od 03.08.2016. godine, podnesen od strane punomoćnice tužiteljice u ovom predmetu, advokata Sanele Gorčić iz Sarajeva. Uz prijedlog je dostavljen i predmet broj: 65 0 P 531369 15 P.

U prijedlogu podnosilac zahtjeva je navela kratak prikaz stanja u konkretnoj pravnoj stvari i tumačenje spornog pravnog pitanja dato kroz odluku Općinskog suda u Sarajevu donesenu u konkretnom predmetu dana 04.08.2016. godine, kojom je tužiteljica u odnosu na tuženu Republiku Srpsku odbijena sa zahtjevom za naknadu nematerijalne štete zbog zastarjelosti potraživanja, a koja je potvrđena presudom Kantonalnog suda u Sarajevu od 16.06.2020. godine.

¹ „Službene novine FBiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“, broj 66/12 i 40/14

Tužena se po zakonskom zastupniku pismenim podneskom od 15.12. 2020. godine izjasnila da su po ovom pitanju Vrhovni sud Federacije B i H i Ustavni sud Bosne i Hercegovine već od ranije zauzeli pravne stavove, pri čemu navodeći brojeve odluka, zbog čega predlaže da se zahtjev za rješavanje spornog pitanja odbaci kao nedozvoljen

Odredbom člana 61a. stav 1. ZPP propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba za zauzimanje stava o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Stavom 2. iste zakonske odredbe propisano je „Sud koji je pokrenuo postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja dužan je zastati sa postupkom dok se ne okonča postupak pred Vrhovnim sudom Federacije“.

Sporno pravno pitanje predstavlja sporno pitanje o pravom značenju neke pravne norme, bilo materijalne bilo procesne, koje treba da se primjeni na konkretno činjenično stanje. Riječ je o tumačenju prava radi njegove primjene. Institut spornog pravnog pitanja predstavlja mehanizam kojim se kroz zauzimanje pravnog stava o određenom pitanju obezbjeđuje pravna sigurnost i jednakost u postupcima pred prvostepenim sudovima, ali i suđenje u razumnom roku.

Osnovni cilj uvođenja ovog instituta u naš pravni sistem jeste da se pred prvostepenim sudovima unaprijed riješi neki kompleksan pravni problem koji se pojavljuje u većem broju predmeta, a koji prvostepeni sudovi rješavaju na različite načine.

Iz sadržine naprijed citirane odredbe člana 61a. stav 1. ZPP proizilazi da se zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja može podnijeti samo u toku prvostepenog postupka, iz čega bi proizilazilo da ovaj uslov predstavlja *condicio sine qua non* (uslov bez koga se ne može).

Iz navedenog slijedi zaključak da bi se općinski sud, na inicijativu stranke ili po službenoj dužnosti, obratio Vrhovnom sudu Federacije BiH sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja tj. nekog pitanja koje je od prejudicionog značaja za odlučivanje u većem broju predmeta, jeste postojanje tekuće parnice. U konkretnom predmetu nije bio takav slučaj jer je zahtjev podnesen nakon donošenja prvostepene presude.

Zbog toga je prvostepeni sud takav zahtjev trebao odbiti, što bi bilo u skladu sa zauzetim stavom ovog suda objavljenim u Biltenu sudske prakse Vrhovnog suda Federacije BiH 1-2/2017 (sent.38.).

Imajući u vidu navedeno, podneseni zahtjev je nedopušten, pa je valjalo primjenom odredbe člana 61.a. u vezi sa članom 61.c. st.1. ZPP odlučiti kao u izreci ove odluke.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Slavica Čindrak, s.r.